

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีความสำคัญต่อรายได้ของประเทศเป็นอย่างมากเพราะเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศจำนวนมาก ทูกรัฐบาลจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวในทุกด้าน ทั้งการประชาสัมพันธ์ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่นักท่องเที่ยว การก่อสร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว และแม้กระทั่งการเชิญชวนนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ท่องเที่ยวภายในประเทศแทนการเดินทางไปต่างประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน และแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างชัดเจน จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพบว่า ในปี 2550 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวตลาดในประเทศ 3.73 แสนล้านบาท มีจำนวนนักท่องเที่ยว 14.8 ล้านคน สำหรับการท่องเที่ยวตลาดต่างประเทศ มีจำนวนนักท่องเที่ยว 14.5 ล้านคน และมีรายได้ 5.7 แสนล้านบาท (ประชาชาติธุรกิจ, 10 มกราคม 2551) ปัจจุบันประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณปีละ 1 ล้านล้านบาท โดยมีสัดส่วนจากนักท่องเที่ยวต่างชาติราว 6 แสนล้านบาท นักท่องเที่ยวในประเทศอีก 3.85 แสนล้านบาท (โพสต์ทูเดย์, 3 พฤศจิกายน 2551) และมีแนวโน้มว่าจะสามารถขยายตัวไปได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต หากมีการพัฒนาระดับคุณภาพการให้บริการ และสร้างระบบสาธารณูปโภค การขนส่ง ให้สะดวกสบายรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยว รวมถึงการปรับปรุงและส่งเสริมบรรยากาศในการท่องเที่ยวภายในประเทศเพื่อลดอัตราการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทย ซึ่งอาจทำได้โดยประชาชนทุกคนจะต้องร่วมด้วยช่วยกันอย่างจริงจัง เป็นต้นว่า การรักษาความสะอาด การลดมลภาวะทางอากาศ การวางผังเมืองที่ดี การแก้ไขปัญหาความไม่สงบภายในประเทศ การมีเสถียรภาพทางการเมืองเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับชาวต่างประเทศ การบริการข้อมูลสารสนเทศ การท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานในระดับสากล การบริหารจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การสร้างเอกลักษณ์ของการท่องเที่ยวไทยให้แตกต่างจากประเทศอื่น ฯลฯ

นอกจากความสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจแล้ว การท่องเที่ยวยังเป็นการพักผ่อนที่ช่วยลดความตึงเครียดและช่วยสร้างความเจริญทางสังคมของท้องถิ่น ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในท้องถิ่นในด้านภาษา ศิลปวัฒนธรรม ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นมิตรไมตรีต่อกัน อีกทั้งยังทำให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทั้งวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทั้งในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต

การท่องเที่ยวในสมัยโลกไร้พรมแดน นอกจากคำนึงถึงความคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจและสังคมแล้ว ยังคำนึงถึงการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักการของแผนแม่บทของโลกหรือ Agenda 21 เป็นกรอบการจัดการ ซึ่งเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (sustainable tourism development) การท่องเที่ยวลักษณะนี้ สามารถแบ่งเป็น 3 รูปแบบที่สำคัญ คือ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (natural based tourism) ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (eco-tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (marine eco-tourism) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (geo-tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (agro-tourism) และการท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (astrological tourism) 2) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (cultural based tourism) ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (historical tourism) การท่องเที่ยวชมงานวัฒนธรรมและประเพณี (cultural and traditional tourism) การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (rural tourism / village tourism) 3) รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (special interest tourism) ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (health tourism) การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (edu-meditation tourism) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (sport-tourism) การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (adventure travel) การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ (home stay & farm stay tourism) การท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (long stay tourism) การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล (incentive travel) และการท่องเที่ยวแบบผสมผสาน (soft tourism) (<http://www.stou.ac.th/tourism>, เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2551)

สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวในปัจจุบันที่นานาชาติให้ความสำคัญ เพราะมุ่งไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศและนานาชาติ ตามหลักปรัชญาสากลว่าด้วยการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน (environmentally sustainable development) โดยให้ความสำคัญแก่การให้การศึกษา หรือการเรียนรู้ หรือมุ่งเน้นให้เกิดการอนุรักษ์มากกว่าการจัดการเพื่อลดหรือให้ปราศจากผลกระทบแก่สิ่งแวดล้อม และนักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจเท่านั้น แต่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีการจัดการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม และให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือ ecotourism เป็นแนวความคิดที่เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งจากการ

ประชุม "Globe 1990" ณ ประเทศแคนาดาได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวแบบนี้มีความหมายรวมถึงการ 1) จัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความงามทางสุนทรียภาพ 2) สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย" ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญคือ 1) เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ 2) ต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากรและชุมชน 3) คำนึงถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว 4) ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และ 5) ต้องชี้้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนในท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้นๆ (สฤณี แสงอรุณ, 2548)

โดยสรุปการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมุ่งเน้น 1) การท่องเที่ยวที่ควบคู่กับการดูแลรักษาและคงไว้ซึ่งคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว 2) การเพิ่มพูนประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้แก่นักท่องเที่ยว 3) การพัฒนาจิตสำนึกและความเข้าใจของนักท่องเที่ยว ในการทำคุณประโยชน์ให้แก่สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ และ 4) การปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมที่ปรากฏในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

หมู่บ้านสี่สิ่ง ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย บริเวณหมู่ที่ 12 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนพื้นที่ประมาณ 4,266 ไร่ เป็นอีกบริเวณหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติชายฝั่งทะเลที่มีระบบนิเวศป่าชายเลน ซึ่งรวมความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญที่ช่วยสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นในทะเล และบริเวณชายฝั่งทะเล และยังเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของหมู่บ้านชาวประมงทางทะเล อันมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไปได้ โดยสภาพการพัฒนากการท่องเที่ยวของหมู่บ้านสี่สิ่งในปัจจุบัน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่านได้ก่อสร้างสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยว โดยนำงบประมาณ จำนวน 6 ล้านบาท ก่อสร้างเขื่อนกันน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ อีกจำนวน 2.6 ล้านบาท สำหรับก่อสร้างปรับปรุงจากสะพานไม้เป็นสะพานปูน เพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยว ให้สามารถนำรถยนต์ขับเข้าไปด้านในใกล้กับทะเลมากที่สุด และมีศาลาที่พักชายทะเลที่สร้างไว้ในบริเวณดังกล่าว (ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 องค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน) นอกจากนี้ยังมีการให้บริการเรือรับจ้างพาชมระบบนิเวศวิทยาชายฝั่ง เช่น ลิงแสม ต้นจาก ป่าแสม ป่าโกงกาง ปูแสม ปูก้ามดาบ ปลาตีน ฯลฯ รวมถึงชมวิถีชีวิต

ของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพประมงทางทะเล ซึ่งมีการนำอาหารทะเล และผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กุ้ง กะปิ น้ำปลา ปลาสด ปลาเกลือ ฯลฯ มาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวโดยตรงในราคาประหยัด ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวแวะเวียนเข้ามาเที่ยวชมพื้นที่ดังกล่าวมากขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จึงเชื่อว่าในอนาคตหากมีการปรับปรุงและพัฒนาบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง ให้มีความพร้อมและมีความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้นบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ชายทะเลบ้านสีลังก็จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งใหม่ของจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีชื่อเสียง และมีความยั่งยืนได้อย่างแน่นอน

ผู้ศึกษาในฐานะที่เคยเป็นผู้นำท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองด่าน) ในช่วงปี พ.ศ. 2547-พ.ศ. 2550 และเคยร่วมกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการพัฒนาบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง เพื่อเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้านและผู้ที่ผ่านมา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” เพื่อรวบรวมความคิดของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถนำผลการศึกษาดังกล่าวไปนำเสนอให้ประชาชนบ้านสีลังและหน่วยงานในท้องถิ่นเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาบริเวณชายทะเลบ้านสีลังให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของชายทะเลบ้านสีลังในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณชายทะเลบ้านสีลังให้บรรลุถึงศักยภาพที่เป็นไปได้มากที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ด้านประชากร

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณประกอบกัน โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ ผู้นำชุมชน

เชิงปริมาณประกอบกัน โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ ผู้นำชุมชน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าอาวาสหรือพระภิกษุของวัดที่ตั้งอยู่ใกล้เคียง (วัดแจ่มราษฎร์ศรัทธาธรรม) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่อยู่ใกล้เคียงพื้นที่ (โรงเรียนบ้านสีลิ่ง) ตัวแทนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าในชุมชน นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองदान และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองदान

2. ด้านเนื้อหา

แยกเนื้อหาออกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

2.1. ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.1.1. ด้านสภาพกายภาพของพื้นที่และทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้แก่ ที่ตั้ง อาณาเขตและการปกครอง ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศป่าชายเลน โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ วิถีชีวิตชุมชน ผลผลิตจากการประกอบอาชีพ

2.1.2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ เส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน การปลูกป่าชายเลน การศึกษาวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชุมชน การศึกษาอาชีพการทำประมงชายฝั่ง และผลิตผลต่างๆที่ผลิตได้ และการท่องเที่ยวชมระบบนิเวศวิทยาป่าชายเลน

2.1.3. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน บริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การมีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมในการรักษาวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น และกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น

2.2. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศชายทะเลบ้านสีลิ่ง

2.2.1. ด้านกายภาพและทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ การอนุรักษ์ชายทะเลและแก้ไขปัญหา น้ำกัดเซาะชายฝั่ง การปลูกป่าชายเลน การรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว การสร้างภูมิทัศน์ให้มีความสดชื่นสวยงาม การสร้างเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดให้มีสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า โทรศัพท์ น้ำประปา ที่ได้มาตรฐาน สะอาด สะดวก และเพียงพอ

2.2.2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดกิจกรรมในการนำนักท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน การร่วมปลูกป่าชายเลน การศึกษาวิถีชีวิตชุมชน และการทำประมงชายฝั่ง เป็นต้น ส่วนกิจกรรมเสริมที่ควรจัดขึ้น เช่น การเก็บหอยแครง การเก็บปู ฯลฯ เป็นต้น

2.2.3. ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ได้แก่ การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว การให้บริการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การต้อนรับนักท่องเที่ยว การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกแก่นักท่องเที่ยว การให้ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว การบริหารบุคลากรและงบประมาณ การให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว การใช้ทรัพยากรและพลังงานเพื่อการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

2.2.4. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การสร้างจิตสำนึกรักชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนหรือบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น การดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมในการรักษาวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมให้การต้อนรับ ให้ข้อมูล และให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว การร่วมนำผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นมาจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ฯลฯ

2.2.5. ด้านเครือข่ายความร่วมมือและการสนับสนุนการดำเนินงาน จากองค์กรภาครัฐและเอกชน ได้แก่ การเชิญผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานส่วนท้องถิ่น มาร่วมดำเนินกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว การขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาทางกายภาพ วัฒนธรรมของชุมชน และศักยภาพในการบริหารจัดการของประชาชน เป็นต้น

3. ด้านเวลา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2553

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตลอดจนการสร้างสรรค์ความเจริญต่าง ๆ ในที่นี้ หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง รวมถึงสร้างสรรค์ให้บริเวณชายทะเลหมู่บ้านสีลัง หมู่ที่ 12 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการให้ดีขึ้น

2. แนวทางการพัฒนา หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้ปฏิบัติต่อสิ่งที่มีอยู่เดิม ให้มีสภาพที่ดีขึ้นได้ ในที่นี้ หมายถึง แนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาให้บริเวณชายทะเลบ้านสีลัง หมู่ที่ 12 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการให้มีสภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3. แหล่งท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ที่มีลักษณะโดดเด่นทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรม ที่สัมผัสแล้วเกิดความประทับใจ ในที่นี้ หมายถึง บริเวณชายทะเลบ้านสีลัง หมู่ที่ 12 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีระบบ นิเวศป่าชายเลนอุดมสมบูรณ์ รวมถึงมีวิถีชีวิตของชุมชนที่พึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติจากทะเล

4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางธรรมชาติที่เป็น เอกลักษณะเฉพาะถิ่น มีเรื่องราวทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศเข้าไป เกี่ยวข้อง โดยชุมชนมีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึกหรือความตระหนักในคุณค่าของมรดกทาง วัฒนธรรมและธรรมชาติของท้องถิ่น ซึ่งต้องมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและมีการจัดการ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของท้องถิ่น ในที่นี้ หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวบริเวณ ชายทะเลบ้านสีลัง หมู่ที่ 12 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีลักษณะทาง ธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนในเรื่องการค้ารังสีฟ โดยการทำพื้พาททรัพยากร ธรรมชาติบริเวณชายฝั่งทะเล

5. นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางจากท้องถิ่นอื่นเป็นถิ่นที่อยู่ โดยปกติของตนไป ยังท้องถิ่นอื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ และด้วยวัตถุประสงค์อันมิใช่เพื่อไปประกอบอาชีพ หรือหารายได้ และรวมถึงผู้รับบริการ หรือความสะดวกจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว โดยเสีย ค่าบริการ ในที่นี้หมายถึง บุคคลที่เดินทางมายังบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง หมู่ที่ 12 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ชมธรรมชาติ ศึกษาระบบนิเวศป่า ชายเลน ตลอดจนซื้อสินค้าที่เป็นผลผลิตของชุมชน

6. ศักยภาพ หมายถึง ความพร้อม ความเป็นไปได้ของบุคคล สถานที่ หรือสิ่งแวดล้อมที่ จะพัฒนาให้สูงขึ้นจนถึงจุดสูงสุดที่สามารถทำได้ ในที่นี้หมายถึงศักยภาพของบริเวณชายทะเลบ้าน สีลัง หมู่ที่ 12 ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่จะสามารถพัฒนาให้เป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างประสบผลสำเร็จ โดยพิจารณาในด้านกายภาพและทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วม ของประชาชนและด้านเครือข่ายความร่วมมือและการสนับสนุนการดำเนินงานจากองค์กรภาครัฐ และเอกชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ค้นพบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
2. ได้แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง ที่เหมาะสม และเกิดความยั่งยืนในอนาคต
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณชายทะเลบ้านสีลัง ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
4. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้องของผู้สนใจต่อไป